

ГОДИНАСКИ БРОЙ 1
e-mail: sintdat@gmail.com

СОФИЯ, 15-30 АПРИЛ 2010 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

www.bg-patriarhia.bg

Тема на броя:

ПРОСВЕТАТА И ПРОСВЕЩЕНИЕТО

✦ В обширен материал по завладяване от преподавателите на предмета "Решения" като задължителен в българското общообразователно обучение е отразен опитът на една преподавателка по решения – в-ля Живка Благкова от работата ѝ с деца от различни възрастови групи. Своите мнения споделят и учителите, родители и деца – стр. 4-5.

✦ На Просвещението, този път в един общобалкански аспект, е посветена и статията – Балканското просвещение и Атонската книжовна традиция на Марямена Карамия, балканист от Солунския университет – стр. 1-6.

✦ На дългогодишния преподавател по Свещеното Писание Желязко Тенеб, който наскоро прие монашеско пострижение, е посветен материалът "Ревностен учител в Свободна Поща". За неговия живот, побиение на църковната провета, разглеждането часове след пострижението му – стр. 3-7.

✦ 100-годишнината от даването на повода за възпоменаване на знаменити църковни личности – Смирненски митрополит Василий и архимандрит Йован (Крестянини) – стр. 7.

✦ Пътешествие по манастирите край Софийска и Верия в представяне през интервюта показва на една поклонника – стр. 8.

✦ В новинарската страница четете за дама новоименна в свещенослужението; папата в пътя на завещанието в Рим; каква е за трагична кончина на православния полски архиепископ Мирон – стр. 10.

Св. цар Борис Покръстител.
Икона от ПКСХП, Св. Александър Невски"

Св. цар Борис Покръстител

Църквата със своите мисии ще възпява – въпреки волеят на всички славянски светители, – ще възпява българския цар Борис и ще възпява радост във всички български и славянски сърца, че Бог е въздигнал българската земя сред другите славянски земи с такъв светъл вероуподобник – проницателен славянски господар, свързващ всички сърца славянски и ушите на св. кръщение – прообраз на всеславянското възрождение... Ще се радва и възпява българската земя и в нея всички нейни снове, заедно с нейния Венценовец – закрийник на тази земя; ще се радва и възпява тя и ще ради за своето тържество в този век на вечната борба за народност и славянско единство; ще се радва и възпява българската земя, защото нейните въдължатели – държавни и обществени мъже – ще вървят неутомимо по стъпките на прославения неин търбажец цар-кръстител, ще пазят и крепят неговите завети: църковността на тази земя, духовното единство на св. българска църква и национална школа, ще пазят българската реч и нигда, с която св. равновластиел цар Борис въздига народа си, отвори му път за самостоятелно съществуване и културно развитие.

Из слово произнесено на 2 май 1910 г. в църквата "Св. Край" (Име "Св. Невка"), София

Търнар, глас 6

Изпълнен със страх Божи и пробетен със светлото кръщение, стана жилище на Светия Дух, божоблажени царю Борисе. Утвърди православната Христова вера в българската земя, остави престома и царския жезл, посеси се в пустинята, процъфтя в подвижни и намери благодат пред Господа. А сега, като престоми при престома на Всевъшний, моли Христа Божу да дарва на народа ни мъдрост и сила, а на нас, които ти се моим – спасение на нашите души.

Балканското просвещение и Атонската книжовна традиция

Балканското просвещение обеща онези явления в духовната област, които започват да се наблюдават около средата на XVIII в. и които несл е да предизвика подем във всички сфери на културата, в научното развитие, в моралното и духовното извисяване, и накрая да доведе до националното Възраждане. Балканското просвещение е тясно свързано с европейското, като, разбира се, носи свои специфични черти, свързани с идеологията, политиката, религиозните и етническите условия, които се формират в региона по времето на последния период от османското владичество.

В идеологически план Просвещението се свързва със стремежа към духовно и материално извисяване на човека католически личност, така и чрез обществената провета, а също

и с развитието на демократичните принципи. Принципите на Просвещението обещават освобождаване от суверенитета (към които након европейски философи причисляват и религияте), освобождаване от идеологическото и политическото потисничество от суверенитета (към които након европейски философи причисляват и религияте), открояването на човешката личност, признаването на нейните права, както и възможностите за материален просперитет чрез развитието на науката и образованието. Реализацията на личността, базира се на личните способности, противно от ценностите на хуманизма. Най-високата цел е народното благоденствие и личното щастие.

За повечето от просвещените дейци, както и за Църквата, християнският Балкански регион представлява единна

културна и религиозна общност. Почти всички балкански народи се намират под едно и също политическо господство и имат сходната участ на вървене на народи. Затова, например, много от творбите на гръцкото просвещение са адресирани към цялата балканска държава и политическа общност. Творбите на западните просветители стават достъпни за целия славянски свят чрез гръцките им преводи, преведени или претърпени свободна преработка на съответния славянски език. Оригиначните произведения на балканските книжовници, от своя страна, също отразяват общия идеологически климат на просвещението.

Просвещеното движение на Балканите се характеризира с две основни черти: стреми се да осъществи само освобождаване от абсолютното господство, както това се наблюдава на Запад, но

е насочено и към цялостно национално освобождение и полагане основите на нов държавен строй. Така балканското Просвещение се свързва и с идеята за освобождение от политическото и етническо робство.

Поглеждането в неговата цялост, просвещеното движение представлява духовно и етническо и стремеж към свободата във всичките ѝ форми. То допринася за издигането на националното чувство. С Просвещението се полагат основите на издигане на просвета сред балканските народи, изследването на древността и развитието на науката. Заедно с това Просвещението засява религиозното чувство и поставя основите на народното благочестие, според както е речено: "Училищата води към Църквата" (св. Козма Етолийски).

Оп. стр. 1

През първата половина на XVIII в. в Гърция, където просвещенските идеи проникват по-рано в сравнение с останалите балкански страни, започва дълбоко разпукане сред представителите на интелектуалния Просвещенето, започнало с характерната ориентация към Европа, навлиза сета двете групи в търкало образование и мисъл. Ведощите личности на епохата поемат идеята за национално и културно събуждане на народа и влизат в отношения по всички неограничави въпроси на предмети политически, еволюционни, педагогически и, разбира се, религиозни. Оформят се две ясно разграничени идейни течения, които изхождат от различни идеологически позиции и в много отношения определят съдържанието духовно развие.

Първото идейно течение, с главен представител Азамундос Корнас, следва линията на същинското европейско просвещение. Приоритетна за него е това идейно течение се стремят към реформи въз основа на западните образци, възхваляват се от научните и теоретичните публикации, поставяйки на първо място идеите на европейците на Европа¹. Същевременно, те напълно отричат това на Византия и считат Средновековието за един анархизъм, който може да уподоби на гръцката култура. (Това гледнище оказва голямо влияние върху по-новата гръцка мисъл и наред с това се отиват да търсят отговори на Византия и изкуството услие да бъде приет „елинизъмът“ от съвременните гръци само въз основа на връзката със „средните векове“ и да отричат от „средновековието само минало“²). Това обаче има за резултат деориентирането на поноврътката интелектуална съобществина, която достига до наши дни. В съвременните научни изследвания Византия все повече се реабилитира). По този начин те се намесват и в балканската мисъл на следващото столетие.

От продължения за реформиране на Църквата се стига до „измисляне“ на собствена религия, чийто главни черти са отхвърлянето от патристичната традиция, отричане на монашеството, на усъвършенстването на духа на благочестието и на марианите шейни и отричането на вселенския дух на Православие, който не познава етнически или друг гръцки. Това, разбира се, е съвсем общо истинностно и антиклерикална дух на Европа, при която се преобладава своеобразно на Православие, което не е някаква философия или върховска система, а е само духовен живот с цел постигане на Бога. Така се стига до позицията, която в своята широк донесла до духовното и политическото отслабване на славянска. Характерна е диференциация, която претърпяват идеологическите цели в изгледите от 1821 година. Постепенно се появява мечтата на Ригас Ферос, като които конвекли за въстановяването на ромеската държава – Византия, а не един многонационална държа-

ва с общо културно, а не само етническо съзнание, за да се наложи европелският стремеж за съзидането на една ограничена държавна форма, която да включително национална културна физиономия. В тази насока най-силна е дейността на Корнас и последователите му.

Представителите на **второто идейно течение,** които подкрепят просветата, образованието и народностното пробуждане, но търлят от различни позиции. Те изтъкват връзката с патристичната традиция на Източното православие и Византия, като имат насоченост и в нейното вселенско, а не в строго националистично измерение.

Корените на това просвещенско движение се разпространяват в много степени на обществения живот и на първо място в **образованието.** Още от византийския период *„образованието е източната страна на възрожденството.“* Сета невяната образователна дейност става още по-активна и се изразява, например, в основаното и подкрепяното на училища и висши учебни заведения, като Патриаршеското училище в Константинопол, „Патмънс“ на остров Патмос, „Атонис“ в Света Гора, печатници и др. (срв. *Marie Viti*, История на новогръцката държава, Атина 1978 г., с. 67, където авторът утвърждава, че „образованието се оказва господстващо занимание на източните аристери“, и подчертава „свързването на подкрепата с оръжията в създанието на търговията и духовността“). От друга страна, значителен е приносът на Църквата в разработването на народния език чрез ораторската форма на проповедта (напр. съчиненията на само образователно-популяризаторско средство, но и проповедтеско оръжие, както показва характерният случай със св. Кома Етолийски).

Тясно свързано с тази просветна и образователна дейност е разширяването на църковната риторика чрез по-достъпната и форма – проповедта на народен език. Щета на това демократизиране в проповедта е, от една страна, да се подсили религиозното чувство, като основните богословски истини станат ясни за народа, а от друга – вършатите да се просветят и да се възпитат морално и политически. В Гърция, като и сред другите християнски народи на Балканите, един от първите изрази на просветното движение са проповедите на св. Григорий Палама в Ригас Ферос, който менте за общобалканска революция и за държава с равни права за всички, свобода на религиите, единство на държавна конституция и т. н.

Просвещенското движение се разпространява в много степени на обществения живот и на първо място в **образованието.** Още от византийския период *„образованието е източната страна на възрожденството.“* Сета невяната образователна дейност става още по-активна и се изразява, например, в основаното и подкрепяното на училища и висши учебни заведения, като Патриаршеското училище в Константинопол, „Патмънс“ на остров Патмос, „Атонис“ в Света Гора, печатници и др. (срв. *Marie Viti*, История на новогръцката държава, Атина 1978 г., с. 67, където авторът утвърждава, че „образованието се оказва господстващо занимание на източните аристери“, и подчертава „свързването на подкрепата с оръжията в създанието на търговията и духовността“). От друга страна, значителен е приносът на Църквата в разработването на народния език чрез ораторската форма на проповедта (напр. съчиненията на само образователно-популяризаторско средство, но и проповедтеско оръжие, както показва характерният случай със св. Кома Етолийски).

Тясно свързано с тази просветна и образователна дейност е разширяването на църковната риторика чрез по-достъпната и форма – проповедта на народен език. Щета на това демократизиране в проповедта е, от една страна, да се подсили религиозното чувство, като основните богословски истини станат ясни за народа, а от друга – вършатите да се просветят и да се възпитат морално и политически.

В Гърция, като и сред другите християнски народи на Балканите, един от първите изрази на просветното движение са проповедите на св. Григорий Палама в Ригас Ферос, който менте за общобалканска революция и за държава с равни права за всички, свобода на религиите, единство на държавна конституция и т. н.

славане „Българско възрождение и Просвещенето“ Ил. Ковев пише: „До края на 60-те години аз съм в силна рационалистична представа за просветителска традиция на книжовниците, които поставят религиозното съзнание и религиозната книжнина в служба на народните идеали. Общо за всички тях е подчертано съществуването на народността и исторически необходимостта, а не откъсването от действителността самоселно и мистично черкуване и богослужение“³. Като постои, че „самото християнско съзидание и неслучайно е източната страна на религиозната литература са неделими от всяко съществуване извън и извън църковното движение и Просвещенето“⁴. Като българският изследовател предлага едно ново изгледане на новогръцката религиозна литература от възрожденския период, като означава, че тя е непрекъсната и неопределена от оград на жанровото й разнообразие, които пък във връзка с въвеждането изследвания отдели илюстрира просвещенето.

Паралелно с това през този период (XVIII-XIX в.) се издават и превеждат множество произведения на оригинални автори. В *патриаршеската печатница* се печатат главно богословски трудове, но също и книги, издадени чрез дарения и разпространявани с търговски успех от учени търговци. Превеждат се и стават достойни произведения на френските просветители, литературни теоретици, философи, философи и др), след като текстове, възприемани като твърде свободни дори и Запада Европа (напр. съчиненията на Волтер). Издават се и оригинални произведения, в които ясно са доловими новостите, изразени пряко или подтекстово, като се започва от политически манифести и проспекти за конституция и се стига до литература, поезия, satire⁵ текстове според изгледания на автора.

Забележителна е ролята на **световните книжници** в духовния живот на балканските народи през целия XIX век на османско владичество. Светогорските манастири се произнасят не само по религиозни, но и по политически и патриотичната движения, които имат силни културни и обществени резонанс на времето. Чрез движението на **ковалиите**, което представлява вярващите на *панагия*, Света Гора израва съзнание на широките народни слоеве през епохата и предлага едно интересно съединение на духовно и политическо самостоятелно съзнание. Св.

нието на вяр. „ковалиите“ заслужават внимание не само заради продължителността на времето и широкото му разпространение, но и поради това, че в спора им с другите манастири се измислят иноваторски писатели и учени от края на XVIII век. (Наименованието „ковалии“ идва от думата „ковач“ (то е *κόβαλης*, гр.) и се поддържа обаче в *Изповедание на вярата*) на св. Никодим Светогорски). Разпоредител се случва през 1754 г., когато манастири от скита „Св. Атанас“ повдигат въпрос за каноничността на извършеното на панагии в недела, а не в събота, както е според дотогавашната традиция. Поводът за съзиданието между светогорските манастири на върх поглед изглежда незначителен. Но той е продължение, макар и друга форма, на онова съзидание, което се разпространява и което е установено познато в историята под наименованието *панагии*. Манастирите влизат в спора и е случайно, че Макарий Нотарис, който е бил истинската „душа“ на движението на ковалиите, следващите възгледите на светогорските манастири. Католикосом Св. Григорий Палама (за какъто не успява, тъй като ръководителят на движението не трябва да бъдат отчуждани). Балаогарене на него се стига и да популяризи изгледите на светогорските манастири на св. Симеон Нова Богослов, който е органично сроден и свързан с писателите от XIV век. За отговорието като писател. За отговорието като писател. За отговорието като писател.

Според свещанството на ковалиите, „моралното правнито. Колчаните и императивната, извиратично. Тест, то трябва да извират от „правилата на вярата“, което не се признава от провинциалния живот на възпитанието и свързаните. Св. Никодим Светогорски“ (апология на ковалиското движение на ковалиите). Както и в останалите си произведения, на първо място се интересува от по-дълбокото значение на богослужението и молитвените общности.

Светогорците бързо се разделят на два враждували лагеря. Манастърът Лавра отлучва движението ковалиите, а влизат в спора с самите последователи на традицията, на чиято страна застава и Исаиас Каваскалинтис, съотворител на ковалиите (ръководителят Атанасий (Ковалиите), който станал и водач на ковалиското движение през първия период на своето

¹ Славна **Марселена КАРАМУЗИ**

Ревността учител...

От стр. 3

—Мисля, че никога не съм се отколочил в служението си от своето поприще на Бога и на ближните си, от служението, което Бог ме поставил в живота ми дръзко отпаша от живота ми. Отпашението ми бяха вина и не-служебното положение, което заставя, а по-скоро нашата ревност. Аз съм като всички човеци — човек грешен и в дадени периоди в живота си съм живял доста безплатно.

Монах Павел ми разказа един случай, който въпреки ималдните години, още пълни очите му със слзи. Майка му изваля понюжката в града да му донесе продукти от село. Доняла веднъж, изгладяла вече се била сродна парачка от скарлатината, а понюжката излезла се лутала в града в багажа и като свободен се опомнила и намерила квартирата му. Било късно да се връща и той настолта тя да остане да преспи в квартирата му. Вечерта излезла за нещо, срещнала някого и щла вечер биш се прикрити — имал си своя компания — момчета, момичета. Прибрал се как призори и намерил майка си да го чаква седала на стола. Бил забравил за неж.

—Овие ми тежи това. Имал съм много грешни живот. Не го крия. Но все нещо ме е отпуснало.... Все нещо ме телеше отстрана от монашеството: желанието на ближните ми да се ожена, да провляжа рода, възмет ми към учението, личните ми колебания... но съвестта ми винаги ми е напомняла огни мой обет: „Ти обещал? Та де обещал“.

След непоняването си с г. Тенев ставя клиросен певец в стотличия храм „Св. пророк Илия“. Прели пет години заявява желанието си да приеме монашество в Бачковския манастир пред изгумена на обитателя Атанасийският св. Еврем. Но тогава при изгумена е изваден инфаркт, инсулт, бронхитоманноса. Престъпника и тежка сърдечна операция. Молитвата му е: „Господи, да бъде създана Тий! Вълнознана със, макар и трудно. Изгуметъ проваля търпението, мога на бъдещия брат на обитета за хирургическа операция, в която умира редица здравословно го търпението в манастира с любов и внимание. Монах Павел се възвръща от този сърдечен мъж, който работи наравно с работниците в манастира и се труди за убогите и отгързаният от света хора.

Св. ат. Павел казва за себе си: „Бог ме и събрал от наичия утроба“. Силово вървял в Божия пророчески и че Бог ме е избрал да Му служа от ражданието ми. Състояние ми сега не са за пропуснатите възможности. Ше ми се да вървя, че не съм То разпознавал, че съм слезвал: Вложил вода за мене, че не на ден се приключават спокоения. Силово едно в е диспала пред всички тежки години — служението пред Престола Божий. Ше съм блядогорен Богу, ако ми даде сили и дни да служа си. Литургия пред Престола като трепет.

След построеняето изгуметъ Атанасийският св. Борис израза своята радост, че от двест многобройните поклонници на обитета ще има в лицето на новия монах мъдръра настоящето в слово Божие и благопожелане на новия монах десет години по-применен в св. Павел, дръвнично и неуморно да проповядва и в новото си поприще на жадуващите души Божие слово, младостта и познанията, които е придобил в десетлетиата благодатен живот в Църквата и служение Богу и на ближните.

А в канонката на свята Бачковска обител б е записано: „Изражен се по Божия милост и под покровна на Майката Божия откопшеното желание на този ревностен учител на словото Божие, обриванъ богоиспол и усрден църковник да приеме ангелския образ“.

В Бога „всички са животни“ (Лк. 20:38) и особено тези, които са преди от Него „Благороден във благодат“ (Иван, 11:16). С тези от Него, а можа дух братството и гостите на руския Псково-Печерски Свето-Успенски манастир отбелязват 100-годишнината от рождението на архим. Иоан Крестиянкин, духовния старец, който в продължение на тридесет и шест години живи в абатство с и мисреливайна майбър ревностно служил на Света Троица и в Бачкове.

По покана на Негово Высокопроезвешенство Псково-Печерският митрополит ЕКсебий и на Негово Высокопроезвешенство Тихон, наместник на манастира, в духовните търпеливост, посетени на о. Иоан Крестиянкин, се вложав и Негово Высокопроезвешенство Афанасийският митрополит Василий. Той б е удостоен с висока чест да оозаби въобщеотно брание в 8 сабота Венер (10 януари), св. Литургия на Томна нереда (11 януари) и канонизация, отпразнена след това в гамет на гонения руски подвижници о. Иван Владика Габриял Флавиан и Иван Владика Габриял Флавиан по порещерие, в които е поозравено духовният старец, настъпвайва и духовно укрепява няколко поколения православни християни.

След търпеливайна служба б е прожектиран докумен-

100 години от рождението на приснопаметния духовен старец архим. Иоан Крестиянкин

тативният фирм „Велко на отоме Иоан“, в краи на тържеството високопроезвешенството Тихон поозра на всички гости набиа княза „Школата на молитвата“, посетени на баткошка Иоан Крестиянкин.

Отмеч Йоан е роден на 29 март (11 януари) 1910 година. От най-ранна и млада възраст започнал да служи на служба, които го водят към подвижническия живот. По-късно той обича да си припомня разказите на благочестивата си майка Бисабола Изариновна, която често му разказвала как, когато тежко боледува, св. Варвара е се явила с въпрос: „Ше ми то отпадне ли?“ Въд виденетието си майка Бисабола Бачковския прострелна рязк към свещеницата, а след като се опомнала, гетето и се оказало мълчието ограбнаво. В Псково-Печерски Свето-Успенски манастир а. Иоан живее и служи от 1967 г. до смъртта си през 2006 година. Хора, които са го познавали, разказват, че през всичките тези години той никога не изгубил своята близост и себеприятна близост, с които поощрял, настъпвайва, благодателно и изгуметъ многобройните си духовни ученици.

Негово Высокопроезвешенство Афанасийският митрополит Габриял в продължение на абратест година — от 1986 г. до 2006 г. — посещава архим. Иоан за духовно обучение. Митрополит Габриял с благодарност тази спомена за утемята, които духовният старец му давал в тръжни моменти с думата: „Все напастите княз-на подвижничествуя и отговаряте ме бие никога няма да Ви

остатъм“ (Докторската дисертация на митрополит Габриял, зашастав в Московския духовна академия, е на тема „Характерни черти на молитва на руските подвижници на благочестивостта през XIX в.“ — б. ред.)

Спудри на се уместно по случаю 100-годишнината от рождението на архим. Иоан

Митрополит Гавриил оозаби св. Литургия

Паняваща при служба на архим. Иоан

Крестиянкин мъж да пригубе още едно от духовните му настъпвания, чрез които да се докоснем до неговия велик дур и да благодарим Богу за това, че никога не ни оставя бe моголшената пощрена и спасителна напастивна на тази, която са на Благородият.

На 12/25 юни 2005 г.,

една година пред смъртта си, о. Иоан Крестиянкин пише: „Скрий мого чудна Божий! Вървюле на Богу, доверявайте се на Неговата милост Божия за вас. Приемате Божия в живота — и радостта и безпартностно, и благородието и участието — като милост и истине на пътшката Господи. И От тищо

не се боите в живота, оставяте от греша. Само той ни освеща от Божията благостинна и ни отпади във востина и баткошка проговор и търпение.

Обявляте Божия Обявляете любовта и едни дуровите го са-мостеприержие. Ваше Господ като да спаста тебе, Господу Го обещай.

Ловчанска митрополита

100 години от кончината на Смирненския митрополит Василий

Преди 100 г. на 22 януари 1910 г. се е спомняла Смирненския митрополит Василий в престола гад на епархията си гр. Смирна (дн. Измир, Турция). Според

сведенията от прох. 40 и до 1910 г. на Царския 1910 г. се е спомняла Смирненския митрополит Василий в престола гад на епархията си гр. Смирна (дн. Измир, Турция). Според

Босан-па-метията на Смирненския митрополит Василий пред храма в Загоричане

сведенията от прох. 40 и до 1910 г. на Царския 1910 г. се е спомняла Смирненския митрополит Василий в престола гад на епархията си гр. Смирна (дн. Измир, Турция). Според други източници родното му село е Загоричане, Костур

ско, което след Балканската война (1912 г.) попада в гръцка територия и е преименувано Василиад, по името на митрополита.

През 1872 г. митрополит Василий взима участие в помещния Цариградски събор и е сред милицията, която са били против обявяването на България православна църква за самостоятелна.

Автор е на „Трактат, въ който се дин, дали църковните правлети допустят и при какви условия да се приемат ръкожелезостите от непервични и симониачки списък клирици“. Този труд, който говори за високата богословска ерудиция на своя автор, е пре-

веден на български от Варненския и Преславския митрополит Симеон в кн. III на „Библиотека“ — приложение на „Църковен вестник“, 1901 г. Митрополит Василий е автор и на други богословски трудове, изгуметни в гръцката книжнина.

Преди да приеме Смирненската катедра, той е бил Ахлагски митрополит. На два пъти е бил синодален архидяк. Макар и да е живял и съществувал в другояквата среда и да владее перфектно гръцки език, той обичал своя род и свик и живял български със своите ругатарски и съслания на ругатарски.

Нов аудиоусек с пасалия песнопения

Изгле от аудиоусек с пасалия песнопения, изпълнени и обработени от Иеродион Ивков Загоричански. Освен добре познатите прекарани пасалия песнопения, творение на преподобия Иван Делскарич, в диска е включен и един сладкозвучен яврок — „О божественаго“, от Петър Беркет. Друга новина в диска е целият Пасхален канон, който звучи за първи път на църковнославянски език, и който е написан в Православната църковна школа на св. „Бенедикт“. Разпространение за страната: GSM 0888 65 80 97 (Лития/Джидирова).

Новият аудиоусек може да бъде намерен в централните спалнични храмове и в Православната църковна школа на св. „Бенедикт“. Разпространение за страната: GSM 0888 65 80 97 (Лития/Джидирова).

Поклонническо пътуване по православни манастири край Солун и Верия

Старинният храм „Св. София“ в Солун

рия, където се намира чудотворната икона на св. Богородица – „Панагия Сумела“ (Богородица от планината Мела).

Съгласно преданието „Панагия Сумела“, е наричана от св. сваянстел Лука и след смъртта му е занесена в атински параклис, посветен на св. Богородица. От там по чудо излетва волна на св. Богородица манастир Верна и Софроний и прекаси в манастир построен в планината Мела, на място и по път посочени от Божия Майка. В Мела икона била утвяха, закрила и помощ на поитниските гръци, населявани от кевуре крайбрежето на Черно море. След мазолонската катастрофа през 1922 г., когато хиляди гръци напускат територията на Турция, спасявайки се от смърт, те успели да занесат тази в Гърция чудотворната икона от манастира „Сумела“. След падането на Трапезиц иконата е отнесена в Атинския музей, където останала повече от 30 години. През 1952 г. Съюзът на поитниските получа иконата, а обитината на Верия дарава 5000 далак за построяване на манастир в планината Вериню. Днес в голзата манастир църква „Успение на Пресвета Богородица“ се намира чудотворната икона „Панагия Сумела“ заедно с частита от Христовия кръст и старинно Евангелие. В манастира има други манастирски оспен самата Пресвета Богородица. Притягвателна е и владна откъдето да се поклоним и помолим на „Панагия Сумела“. Иконата се намира в козметика абсиса на храма, под краквата мозаика във византийски стил, изобразяваща Преображение Господне.

Настаняване за поощаване в поклоннически център съвсем близо до храма. В малки друташки къщи, построени от поитниските гръци, се настаняват поклонниците за препоощаване в обити стана.

Така завърши първият ден от нашето поклонническо пътуване.

Светла

НАСЯ КИНЕВА

Излезе от печат фотомонно издание на общинския Възкресник

Излезе от печат фотомонно издание на общинския Възкресник, съставен от Манасий Потподовев и издаден от него през 1985 година. Преиздаването на два пъти е на много добро качество, особено поради дребния шрифт. Новият Възкресник е по-голям, на българска хартия и с допълнения. Прибавени са стиховете на „Господи възвзав“ – като текст и в невменя нотация (за първи път) и на „Всехом диханне“ – като текст. Също така за усъвременяване при първото на стихирите са добавени стиховете, които се пеят пред тях.

Общиният Възкресник се издава с надеждата да се задълори възрождената мисъл на църковния клир, църковните пастири и духовните ученици.

Може да се закупи от храмовото „Св. Седмочесленник“ и „Св. Неделя“ в София и в църковния магазин на ул. „Цар Симеон“ № 111, а за страната – на тел. 0883/658 087 (Литинка Димитрова).

Гробница на стареца Нанасий в манастира „Св. Иван Богородица“

престижната улица „Димисий“ – с луксозни кафенета, бутили, магазини и лъскаво светско ожювление. На престивата пътята армията Ва Етраниа, в същото на гроба в построна голзата църква „Панагия Дескис“, с. Св. Богородица, държача Младенцана на десната си ръка, с еднотелната чудотворна икона. Спуснахме се надолу към морето по крайбрежния булевард с множество кафенета и се отпратваме към емблематичната за града Бяла кула, построена от турците през XV век. В манастира то държе част от кристална стена, защитаваща града от набеги и нападения. После приобиха печалната слава на автор, в който се е провалило много човешка кула и става известна като Черената кула. Днес, боядисана в чисто бяло, тя е добър ориентир за всички туристи и посетители на града.

Посещаване храма посветен на св. Григорий Палама, архиепископ Солунски, който е роден през 1296 г. в Мала Азия. Прославил се като подвижник, богослов, йерарх и като чудотворец. Прочуване още му се явилши Пресвета Богородица, св. Иван Богослов, св. Димитрий, св. Антоний Велики, св. Йоан Златоуст и Божияте ангели. По време на турското нашествие семейството му избягало в Константинопол и било приютено от император Андроник II Палеолог. На 20 години замъмна за Света Гора и поствил като послушник в манастира „Атонска пещ“, а след време приел монашки пост; под ръководството на преподобия Никодим Ватопедски. Неговите двама брата, майка му и сестрите му също приели монашеството. Св. Григорий обосновав богословски изследва и умалта молитва, практикувана най-вече от монасите. Чества се на 14 ноември.

Напуснаме Солун и се насочваме към село Суроти, към манастира „Св. Иван Богослов“, основан от стареца Панасий. Стрелен шамшир от висока минарница по вода към височината на манастирския комплекс. Манастирните стени и старинният женски съестр устен, както на Атон. Влезаме в храма и се поклоняваме на св. Арсений Кападокийски. Посещаване гроба на стареца Нанасий, покланяване се с благодарност, че сме на местото, за което сме чели в неговите книги. Към манастира има молитвен кътчета и параклис. Много е интересно.

Меланжита украсяват благонадежата манастирския комплекс. Монахиците бият клепалото за започване на исчерпата служба.

С благодарностието от манастира продължаваме по асфалтовския път от Солун за Верия, пътя на апостол Павел и неговите ученици, разпротростричавши Божията благодатност. Пътуваме към планината Вермон над Ве-

Чудотворната икона „Панагия Сумела“

След кратка кафе-панауа край Сивалицка, продължаваме на юг към Солун. Дрешият град с освоен през 315 г. от св. Христа от Касандър и е наречен на селятината му Тесалоники, сестра на Александър Македонски и дъщеря на Филип II, който с неговото име ознаменува победата си над фоклиците в помоната на тесалиците. В Солун притягвателна е ранина следобед и се отпратваме към храм „Св. виец Димитър“. Сто толкова въплетие претърпяване отново прага на този красен храм, в който още от влода ни посрещна светляк лик на Йерусалимската света Богородица (точно копие на чудотворната икона). Първоначално храмът е построен през IV в. в архаичната форма базилика. После претърпял поощави и разтрусане, докато в наши дни бил издигнат този великолещен и украсен храм, паещ съкни бласлоухани мощи на трима свята.

Поклоняване се с въплетие и умиление пред иротоичните мощи на св. Димитър – Солунския чудотворец, и пред гроба му. Налягаме си воде от аязмото, което е в самата църква. След това слазваме в подземното, където е бил затворен, измъчван и убит св. Димитър и откъдето той благословил Нестор е държите. „Ти ще победити, но ще бъдеш мълоч“. Отец Никодим ни помаза с елей от кандилото, които гори на това свето място.

Поклоняване се при прощаване с мощите на преподобия Анастасий Аниес (III в.), който намат се чества на 30 декември. В храма от лявата страна е иконата на света Анисия в дива стр. Покланяване се и на мощите на св. преподобия Григорий Калавиз, Солунски митрополит (+1925 г.), който също се поют ку.

Градът Солун пази исторически спомени на византийските времена. Оттук минава древният път за Рим – Via Egnatia, към множество храмове, запазена е арката на Галерий, рогощаната „Св. Георгия“, построна първоначално като мавзюлеция. Правим обиколка на града с автобус и минаваме покрай храм „Света София“ – смеси артектурен тип, базилика и кръстокувична конструкция, където се ръкоплатят всички солунски архиепископи. Улиците на град са прани и водят или надолу към крайморския булевард, или са успоредни на него и се изкачват към най-високата част на града – Акрополта. Минаваме по

Св. мощи на мича Анисия в храма „Св. Димитър“, Солун

ЗАПОЧНА АБОНИРАНЕТО ЗА 2010 г.

„Църковен вестник“

1 година.....	25,00 лв.
6 месеца.....	12,50 лв.
3 месеца.....	6,25 лв.
ед. цена.....	0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЈАТА
СВ. СИНОД, София – 1000
ул. „Оборище“ № 4
тел. 987-56-11, тел. факс 980-30-16
МОЛ. ТАНКА ТИПЕНА ХРИСТОВА
e-mail: siniodat@gmail.com

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Работи не се прелетя.

Банковска сметка на Синодално издателство на БИЦ
УниКредит Експрес – София, ул. „Алабаш“ № 58
IBAN BG9710096601018147018, БИК код: UNCRBG6F

Сметете да се вкратити с пощенски изпел или по банковна сметка.

Възмите да се изпелите поощават адрес и пощенската код на получателя!

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изобразителни и не бива да се изпелити за билото нужди.